

Markedsudvikling for forsikringsmæglervirksomhed i 2005

Konklusioner:

- Forsikringsmæglernes vigtigste indtjeningskilde er provisioner og vederlag modtaget fra forsikringselskaber og forsikringsmæglere
- Forsikringsmæglerne præsterede samlet en indtjening fra forsikringsformidling i 2005 på 883 mio. kr. – svarende til et fald på 2 pct. i forhold til indtjeningen i 2004, jf. [tabel 1](#)
- Den relative fordeling af indtjente provisioner på hhv. skades- og livsforsikring modtaget fra forsikringselskaberne har ændret sig over den seneste 5-års-periode. Således er andelen af provisioner indtjent på skadesforsikring faldende fra ca. 59 pct. i 2001 til ca. 27 pct. i 2005, jf. [figur 1](#)
- I 2001 udgjorde vederlag fra kunder kun 8 pct. af de samlede vederlag og provisioner. I 2005 er denne andel steget til 44 pct.
- Forsikringsmæglernes provisioner fra skadesforsikringselskaberne udgør ca. 0,5 pct. af de samlede præmieindbetalinger til skadesforsikringselskaberne, jf. [tabel 2](#). Andelen af provisioner og vederlag fra formidlede skadesforsikringer i forhold til skadesforsikringsbranchens samlede bruttopræmier er gennem de sidste 5 år næsten halveret
- Forsikringsmæglernes provisioner fra livsforsikringselskaberne udgør ca. 0,4 pct. af de samlede bruttopræmieindbetalinger til livsforsikringselskaberne. Andelen er faldende, jf. [tabel 3](#)
- Inden for forsikringsmægling er markedsconcentrationen stor. I 2005 havde de fem største selskaber ca. 68 pct. af markedet. Det største selskab opnåede provisioner og kundevederlag i 2005 på mere end 313 mio. kr. Halvdelen af selskaberne havde indtjening på forsikringsformidling på mindre end en halv mio. kr., jf. [tabel 4](#)
- For størstedelen af forsikringsmæglerne udgør indtjeningen fra den største provisionsyder mere end 50 pct. af de samlede provisioner, jf. [figur 4](#)
- I 2005 er det kun 20 pct. af forsikringsmæglerne, der ikke har indberettet indtægter fra kunderne, jf. [figur 5](#)

1. Forsikringsmæglervirksomhed

Forsikringsmægleres hovedvirksomhed er erhvervmæssig rådgivning om forsikringsforhold og formidling af forsikringstilbud til både erhvervsvirksomheder og private. Forsikringsmæglere formidler forsikringer fra såvel skadesforsikringsselskaber og livsforsikringsselskaber. En forsikringsmæglervirksomhed¹ repræsenterer alene kunden. Kundens interesser og forhold er det afgørende for forsikringsmæglerens rådgivning om, hvilket eller hvilke tilbud fra forsikringsselskaberne der tjener kundens interesser bedst. Forsikringsmæglerens indtjening er koncentreret om provisioner fra formidling af forsikringer og indtægter fra rådgivning samt vederlag fra kunder.

For at kunne etablere sig som forsikringsmægler i Danmark kræver det Finanstilsynet tilladelse, jf. lov om forsikringsformidling.

Ifølge lov om forsikringsformidling har godkendte forsikringsmæglere en skærpet oplysningspligt over for kunden. Forsikringsmægleren skal informere kunden om gensidige ejer-interesser mellem forsikringsmægleren og bestemte forsikringsselskaber² og om rådgivningen ydes på basis af en analyse af et så stort antal som muligt af de på markedet disponible forsikringsløsninger. Kunden kan ved sin beslutning overveje, om der herved er mulighed for interessekonflikter i forbindelse med forsikringsmæglerens forslag til løsning af kundens forsikringsbehov. I samarbejdsaftalen skal forsikringsmægleren og kunden aftale størrelsen af det beløb, som kunden skal betale forsikringsmægleren for etablering af en forsikringsordning og for eventuelle øvrige ydelser i det første år af forsikringens løbetid. Forsikringsmægleren skal efterfølgende skriftligt en gang årligt meddele kunden størrelsen af de samlede omkostninger, der har været forbundet med at anvende forsikringsmægleren i det pågældende år. Tillige skal størrelsen af ethvert vederlag, som forsikringsmægleren har modtaget fra tredjemand i forbindelse med kundeforholdet oplyses³.

Tallene i denne artikel er baseret på indberetninger til Finanstilsynet for kalenderåret 2005. Forsikringsmæglere indberetter kun uddrag af deres årsregnskaber til Finanstilsynet. Derfor bygger den nedenstående analyse af forsikringsmæglere på en gennemgang af de indtjeningskilder, der indberettes til Finanstilsynet.

For 2005 har i alt 169 forsikringsmæglervirksomheder indberettet regnskabsoplysninger til Finanstilsynet

De aggregerede regnskabstal for forsikringsmæglere påvirkes af den store til- og afgang, der er i branchen. I alt har der siden 2001 brutto været 302 forskellige selskaber i branchen. Fra 2002 til og

¹ Fremover benævnt forsikringsmægleren.

² Inden en konkret forsikringsaftale indgås, skal forsikringsmægleren som minimum give kunden information om, at forsikringsmægleren har en direkte eller indirekte andel på over 10 pct. af stemmerettighederne eller kapitalen i et bestemt forsikringsselskab, hvis dette er tilfældet. Tilsvarende gælder hvis et bestemt forsikringsselskab har en direkte eller indirekte andel på over 10 pct. af stemmerettighederne eller kapitalen i forsikringsmæglervirksomheden, hvis dette er tilfældet. Når en forsikringsmægler udelukkende benytter et eller flere bestemte forsikringsselskaber, uden at der er indgået udtrykkelig aftale med forsikringsselskaberne herom, skal kunden gøres bekendt hermed, inden en konkret aftale indgås.

³ Disse oplysningsforpligtelser skyldes, at der i den offentlige debat har været stillet spørgsmål ved forsikringsmæglerens uvildighed, når de formidler pensionsordninger til kunder. På den baggrund udarbejdede Finanstilsynet i 2005 en redegørelse om aflønning af forsikringsmæglere. Redegørelsen kan downloades på: <http://www.ftnet.dk/sw12006.asp>

med 2005 er der i gennemsnit ophørt 24 forsikringsmæglerselskaber om året – svarende til ca. 10 pct., mens der i gennemsnit er givet 25 nye tilladelser⁴. De store bruttobevægelser i branchen vanskeliggør sammenligninger over tid.

2. Indberetning af forsikringsmæglervirksomhed i 2005

Forsikringsmæglere opnåede i 2005 en bruttoindtjening fra forsikringsformidling⁵ på i alt 883 mio.kr, hvilket svarer til et fald på 2 pct. i forhold til året før, jf. tabel 1. I gennemsnit har forsikringsmæglerne opnået en årlig indtjening på ca. 820 mio. kr. over den seneste 5-årige periode. Den største indtjening var i 2004 med 898 mio. kr.

Tabel 1: Forsikringsmæglere uddrag årsregnskaber, 2001-2005

Mio. kr.	2001	2002	2003	2004	2005	Vækst pr. år	
						2004-2005	2001-2005
Provisioner og vederlag modtaget fra forsikringselskaber og forsikringsmæglervirksomheder	593	766	795	625	526	-16%	-3%
Provisioner og vederlag afgivet til forsikringsmæglervirksomheder	14	32	30	60	56	-6%	41%
Vederlag modtaget fra kunder	48	66	131	333	413	24%	71%
Indtjening fra forsikringsformidling	627	800	895	898	883	-2%	9%
Antal virksomheder	169	175	166	168	169		

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Forsikringsmæglerens vigtigste indtjeningskilde er provisioner og vederlag modtaget fra forsikringselskaber og forsikringsmæglere med 526 mio. kr., hvilket i 2005 udgjorde 53 pct. af den samlede indtjening fra forsikringsformidling, når der korrigeres for afgivne provisioner og vederlag. Indtjening på provisioner og vederlag fra forsikringselskaber og forsikringsmæglere faldt med 16 pct. fra 2004 til 2005. Provisioner og vederlag modtaget fra hhv. skades- og livsforsikring udgjorde i 2005 ca. 48 pct. og 52 pct. af de samlede provisioner og vederlag fra forsikringselskaber.

Vederlag modtaget fra kunder steg med ca. 24 pct. i 2005 i forhold til 2004 og udgjorde ca. 47 pct. af den samlede indtjening blandt forsikringsmæglerne. Set over den seneste 5-års-periode er vederlag modtaget fra kunder steget kraftigt, særligt fra 2004, jf. tabel 1 og figur 1. Dette skyldes en omlægning af provisionsstrukturen, således at forsikringsmæglere i højere grad end tidligere modtager vederlag direkte fra kunder i stedet for gennem forsikringselskaberne. I 2001 udgjorde vederlag fra kunder kun 8 pct. af de samlede vederlag og provisioner. I 2005 er denne andel steget til 44 pct. Denne tendens må forventes at fortsætte.

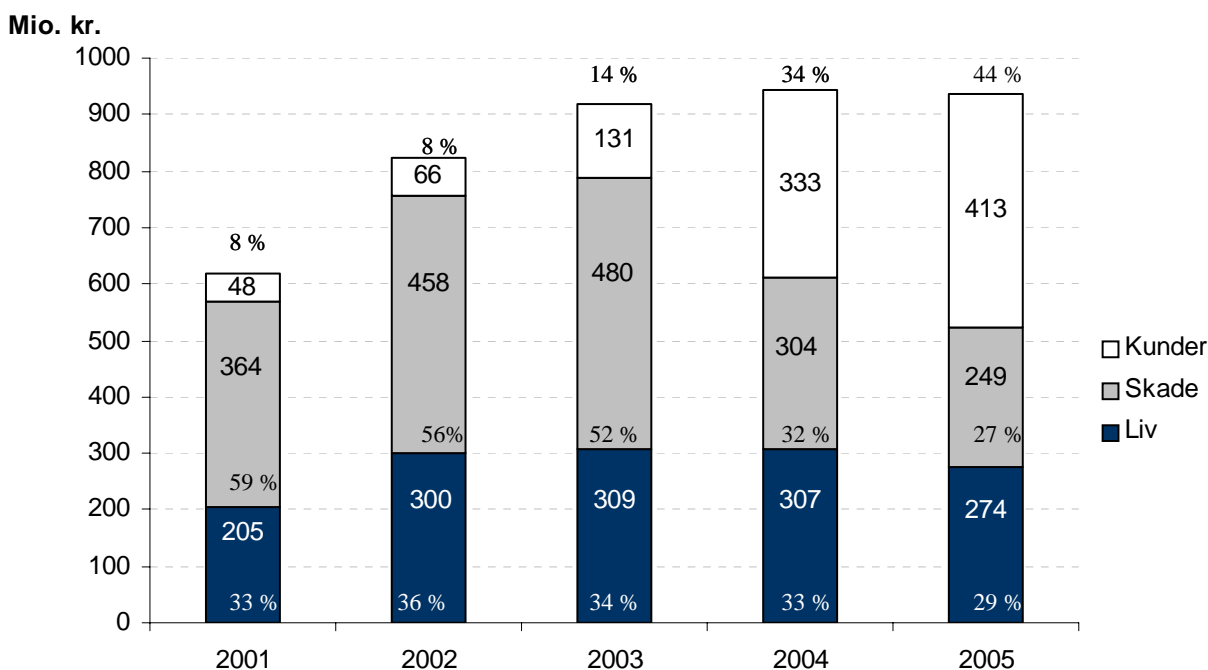
Den relative fordeling af provisioner og vederlag modtaget fra forsikringselskaber på hhv. skades- og livsforsikring har ændret sig over den seneste 5-års-periode, jf. figur 1. Således er andelen af vederlag og provisioner indtjent på skadesforsikring støt faldende fra ca. 59 pct. i 2001 til ca. 27 pct. i 2005. Andelen af vederlag og provisioner indtjent på livsforsikring er i samme periode faldet

⁴ Der tages udgangspunkt i 2002 frem for 2001 pga. ekstraordinært mange tilladelser i 2000 og 2001, hvor godkendelse af forsikringsmæglere starter.

⁵ Bruttoindtjening fra forsikringsformidling = Provisioner og vederlag modtaget fra forsikringselskaber og forsikringsmæglere - Provisioner og vederlag afgivet til forsikringsmæglere + Vederlag modtaget fra kunder.

fra 33 pct. til 29 pct. Udviklingen skal dog tolkes varsomt, da det samlede kundevederlag er steget markant. Kundevederlaget består ligeledes af vederlag fra hhv. skades- og livsforsikring og udviklingen i disse indberettes ikke til Finanstilsynet⁶.

Figur 1. Provisioner og vederlag modtaget fra forsikringselskaber, -mæglere og kunder

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Note: Af tabel 1 fremgår, at provisioner og vederlag modtaget fra forsikringselskaber og forsikringsmæglervirksomheder udgør 526 mio. kr. I figur 1 beløber dette sig kun til 522 mio. kr. (249 + 274). Dette skyldes, at forsikringsmæglerne tillige har mulighed for at indberette vederlag modtaget fra forsikringselskaber og forsikringsmæglervirksomheder som ikke specificeres på hhv. skade og liv. Denne post udgør forskellen mellem de to beløb.

Forsikringsmæglernes provisioner og vederlag modtaget fra forsikringselskaber udregnes normalt som en pct./promille sats af de formidlede forsikringspræmier. I 2005 udgjorde forsikringsmæglernes samlede modtagne provisioner og vederlag fra forsikringselskaber vedrørende formidling af skadesforsikringer ca. 0,5 pct. af skadesforsikringsbranchens samlede bruttopræmier. Denne andel er gennem de sidste 5 år næsten halveret, jf. tabel 2.

⁶ Finanstilsynet er af væsentlige aktører på forsikringsmæglermarkedet blevet oplyst, at kundevederlaget primært består af vederlag på skadesforsikring. En enkelt forsikringsmægler har vurderet andelen til ca. 85 pct. i 2005.

Tabel 2. Forsikringsmæglernes modtagne provisioner på skadesforsikring i forhold til de samlede bruttopræmier på skadesforsikring

Mio. kr.	2001	2002	2003	2004	2005	Vækst 2004-2005	Vækst 2001-2005
Bruttopræmier i alt, <i>skadesforsikring</i>	39,837	42,281	42,115	44,279	45,386	2.50%	3.31%
Provisioner modtaget fra forsikringsselskaber og forsikringsmæglervirksomheder	364	458	480	304	249	-18.23%	-9.10%
Provisioner modtaget fra genforsikringsselskaber og genforsikringsmæglervirksomheder	0.0	0.0	0.0	0.0	0.9	*	*
Provisioner modtaget i pct. af bruttopræmier	0.91%	1.08%	1.14%	0.69%	0.55%	-19.93%	-11.93%

Kilde: Indberetninger Finansstilsynet

Note: Se note til figur 1

I 2005 udgjorde forsikringsmæglernes samlede modtagne provisioner og vederlag fra forsikringsselskaber vedrørende formidling af livsforsikringer 0,4 pct. af livsforsikringsbranchens samlede bruttopræmier. Denne andel er den laveste i den seneste 5-års-periode, jf. tabel 3.

Tabel 3. Forsikringsmæglernes modtagne provisioner på livsforsikring i forhold til bruttopræmier på livsforsikring

Mio. kr.	2001	2002	2003	2004	2005	Vækst 2004-2005	Vækst 2001-2005
Bruttopræmier i alt, <i>livsforsikring</i>	49,229	54,113	58,867	61,218	67,825	10.79%	8.34%
Provisioner modtaget fra forsikringsselskaber og forsikringsmæglervirksomheder	205	300	309	307	274	-10.92%	7.48%
Provisioner modtaget fra genforsikringsselskaber og genforsikringsmæglervirksomheder	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	*	*
Provisioner modtaget i pct. af bruttopræmier	0.42%	0.56%	0.52%	0.50%	0.40%	-19.51%	-0.77%

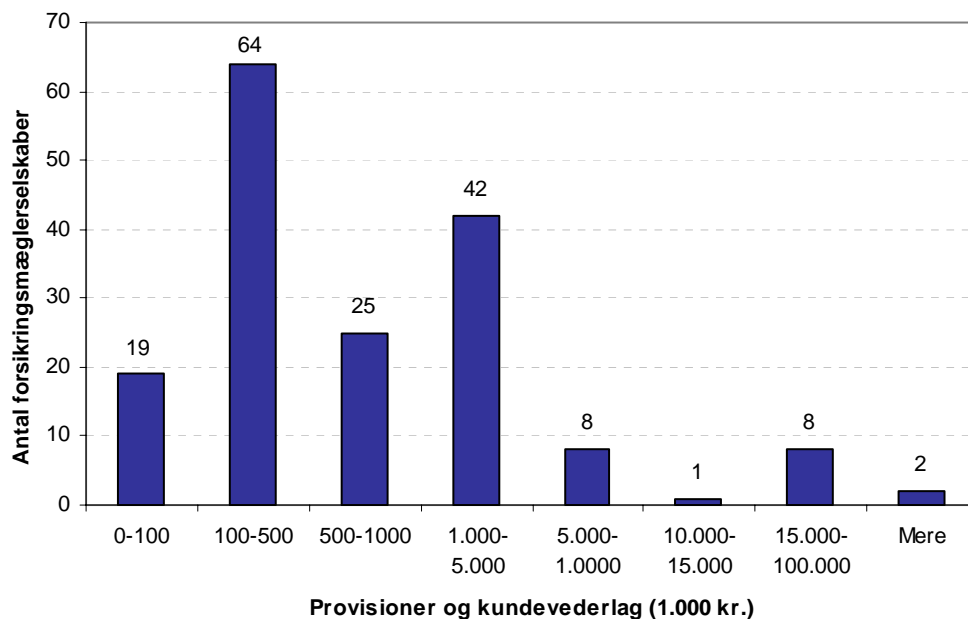
Kilde: Indberetninger til Finansstilsynet

Note: Se note til figur 1

3. Struktur i forsikringsmæglerbranchen

Forsikringsmæglerbranchen er kendetegnet ved få store selskaber og mange mindre og små selskaber, jf. figur 2. Således havde 108 forsikringsmæglere en indtjening på provisioner og kundevederlag på mindre end én million kr. Tilsvarende havde 11 forsikringsmæglere en indtjening på mere end 10 mio. kr.

Figur 2. Markedskoncentration blandt forsikringsmæglere

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

I 2005 modtog det største forsikringsmæglerselskab ca. 35 pct. af branchens samlede provisioner og kundevederlag, jf. tabel 4. De tre største selskaber havde til sammen en markedsandel på ca. 60 pct. Tilsvarende fremgår det af tabel 4, at halvdelen af selskaberne har indtjening på provisioner og kundevederlag på mindre end 0,5 mio. kr. og 10 pct. af selskaberne tjener mere end 6 mio. kr. på samme.

Tabel 4. Markedskoncentration på forsikringsmæglers provisioner fra forsikringsselskaber og -mæglere samt kundevederlag

	2001	2002	2003	2004	2005
	<i>procent</i>				
Største selskab	29.21%	29.84%	31.60%	32.95%	35.47%
Top 3	60.17%	58.98%	61.48%	60.85%	60.32%
Top 5	65.71%	64.80%	68.40%	67.92%	67.72%
	<i>Mio. kr</i>				
50% fraktil	0.51	0.53	0.57	0.51	0.51
75% fraktil	1.52	1.72	1.49	1.39	1.46
90% fraktil	4.77	5.58	6.62	6.17	6.12
Største selskab	183.27	238.78	282.94	295.91	313.23

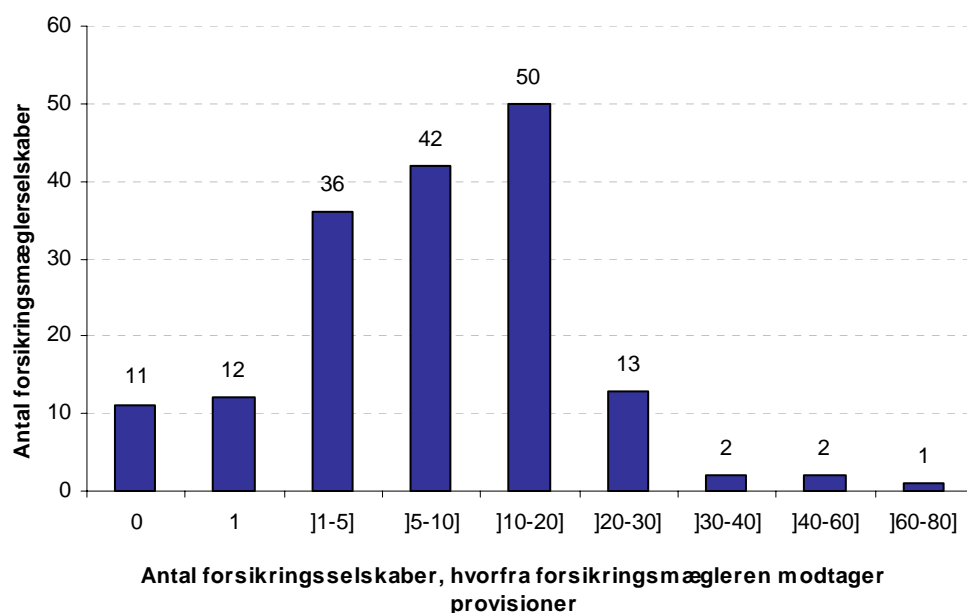
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Note: Markedskoncentrationen angiver forsikringsmæglerens modtagne provisioner og kundevederlag i forhold til forsikringsmæglerbranchen samlede provisioner og kundevederlag.

Ud af de i alt 169 forsikringsmæglere, som i ultimo 2005 indberettede til Finanstilsynet, modtog 164 af forsikringsmæglerne provisioner fra op til 30 forsikringsselskaber og forsikringsmæglere, jf. figur 3. Kun 5 forsikringsmæglere modtog provisioner fra mere end 30 forsikringsselskaber og forsikringsmæglere. 11 forsikringsmæglerselskaber modtager enten kun direkte vederlag fra kunder eller har ikke indberettet nogen provision for 2005.

Det ses ligeledes ud fra figur 3, at 48 forsikringsmæglere kun modtog provisioner fra 1 til 5 forsikringsselskaber og forsikringsmæglere. Derved fås at ca. 28 pct. af forsikringsmæglerne i 2005 fik deres provisioner fra ganske få forsikringsselskaber og forsikringsmæglere, jf. tabel 5. Forsikringsmæglere, som modtog provisioner fra 1 til 5 forsikringsselskaber og forsikringsmæglere, havde samlet set dog kun 3 pct. af branchens samlede indtjening på provisioner i 2005.

Figur 3. Antal forsikringsmæglere fordelt efter antallet af provisions-ydere 2005

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Note: Forsikringsmæglerne modtager tillige provisioner fra genforsikringsselskaber. I 2005 havde kun 11 forsikringsmæglere indberettet provisioner fra genforsikringsselskaber – hvoraf 5 provisioner var det højeste antal. De 11 indberetninger, der ikke har indberettet nogen provisions-ydere, skyldes dels forsikringsmæglere der kun modtager direkte vederlag fra kunder og dels forsikringsmæglere, der ikke havde nogen aktivitet at indberette.

Ud af de 48 forsikringsmæglere som modtog provisioner fra mellem 1 og 5 forsikringsselskaber og forsikringsmæglere, modtog 12 forsikringsmæglere kun provision fra 1 provisions-yder. Det vil sige, at 25 pct. af forsikringsmæglerne med mellem 1 og 5 provisions-ydere havde kun én provisions-yder, jf. tabel 5.

Tabel 5. Andele af forsikringsmæglere med få provisionsydere

	2001	2002	2003	2004	2005
Antal forsikringsmæglere	169	175	166	168	169
Andelen af forsikringsmæglere med op til 5 provisionsydere blandt alle forsikringsmæglere	22%	25%	27%	27%	28%
Andelen af forsikringsmæglere med 1 provisionsyder blandt gruppen af forsikringsmæglere med op til 5 provisionsydere	29%	11%	33%	40%	25%

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Note: I opgørelsen indgår kun de forsikringsmæglere, der har indberettet provisioner. Andelen er sat i forhold til det samlede antal indberetninger.

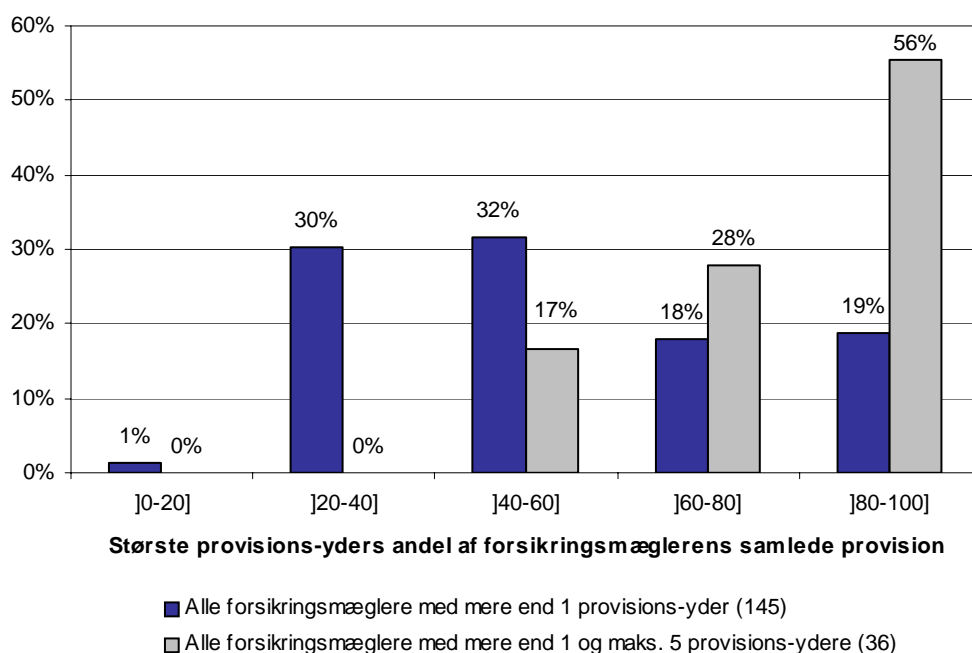
Andelen af forsikringsmæglere med op til fem provisionsydere synes at ligge på et konstant niveau omkring 27 pct. af det samlede antal forsikringsmæglere. Ses der derimod på udviklingen i andelen af forsikringsmæglere med kun én provisionsyder i gruppen af forsikringsmæglere med op til fem provisionsydere er billedet mere uklart. Denne andel udgør mellem 11 pct. og 40 pct.

Blandt de forsikringsmæglere med få provisions-ydere udgør den største provisions-yder naturligvis en markant andel af den samlede indtjening på provisioner, jf. figur 4. For mere end halvdelen af forsikringsmæglere med 2 til 5 provisions-ydere udgør den største provisions-yder mellem 80 pct. og 100 pct. af de samlede provisioner. Sammenlignes denne andel med hele gruppen af forsikringsmæglere med mere end 1 provisions-yder, bliver andelen 19 pct.

Generelt udgør den største provisions-yder blandt alle forsikringsmæglerne et sted mellem 20 pct. og 60 pct. af den samlede provisionsindtægt – 62 pct. af forsikringsmæglerne ligger i dette interval. Dette ændres til et interval fra 60 pct. til 100 pct. for gruppen af forsikringsmæglere med maksimalt fem provisions-ydere. I dette interval ligger 84 pct. af forsikringsmæglerne⁷.

Den forsikringsmægler, der i 2005 indberettede flest provisions-ydere, har angivet at modtage provision fra 74 forsikringsselskaber.

Figur 4. Den største provisions-yders andel af forsikringsmæglerens samlede provision

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

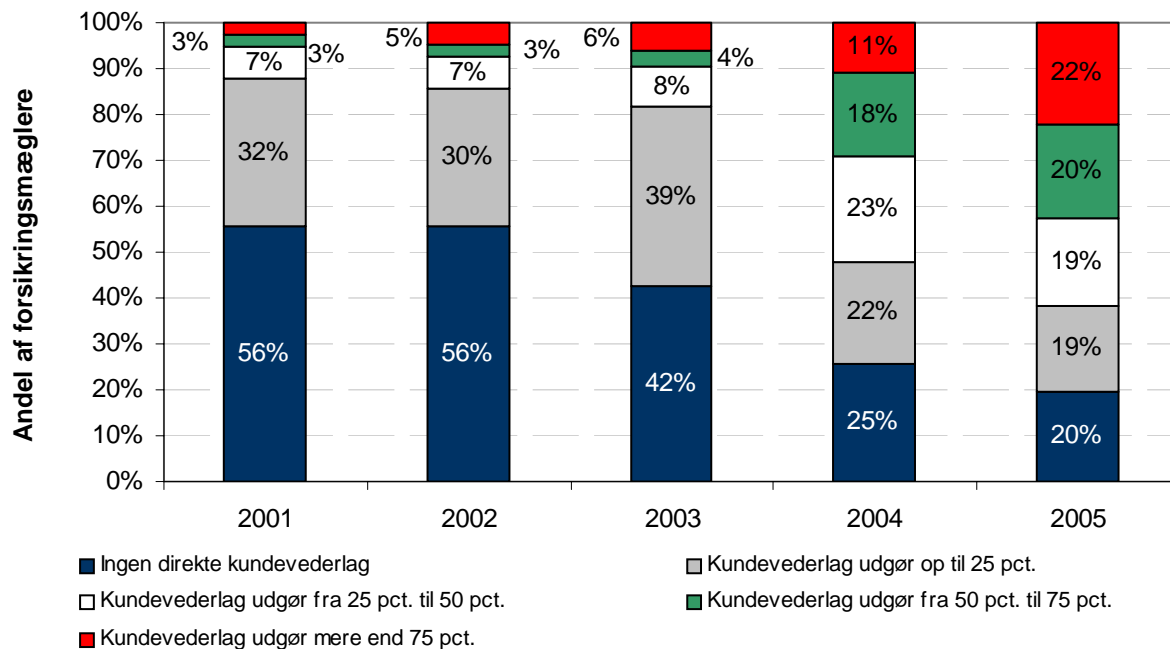
Som det fremgik af tabel 1 er forsikringsmæglerens indtægter fra kunder steget markant gennem de seneste fem år. I 2005 er der kun 20 pct. af forsikringsmæglerne der har indberettet, at de ingen direkte kundevederlag har modtaget i 2005, jf. figur 5. I 2001 var denne andel 56 pct.

Ligeledes er andelen af forsikringsmæglere, hvor det direkte kundevederlag er den primære indtægtskilde, steget markant, jf. figur 5. Således er andelen af forsikringsmæglere, for hvem det

⁷ Dette indses ved at se på søjlernes størrelse.

gælder at det direkte kundevederlag udgør mere end 75 pct. af den samlede indtjening, steget fra 3 pct. i 2001 til 22 pct. i 2005. Betragtes den andel, hvor mere en halvdelen af indtjeningen stammer fra det direkte kundevederlag, er denne steget fra 6 pct. i 2001 til 42 pct. i 2005.

Figur 5. Vederlag fra kunder i forhold til den samlede indtjening

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Note: Andelen er beregnet som direkte vederlag modtaget fra kunder sat i forhold til den samlede sum af provisioner og vederlag modtaget fra hhv. forsikringselskaber, forsikringsmæglere, genforsikringselskaber og genforsikringsmæglere samt direkte vederlag modtaget fra kunder. Figuren er baseret på følgende antal indberetninger: 158 i 2001; 172 i 2002; 165 i 2003; 165 i 2004; 163 i 2005. Der er ikke fuld overensstemmelse mellem antallet af indberetninger i denne figur og antallet af indberetninger i tabel 1. Det skyldes dels at registrerede forsikringsmæglere uden aktivitet er udeladt (såkaldte nul-indberetninger) og dels at enkelte indberetninger udelukkende har afgivet provisioner og vederlag til andre forsikringsmæglere og genforsikringsmæglere.